

Středa 15. prosince 2021

P9_TA(2021)0501

Dopad organizované trestné činnosti na vlastní zdroje EU a na zneužívání finančních prostředků EU**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. prosince 2021 o dopadu organizované trestné činnosti na vlastní zdroje EU a o zneužívání finančních prostředků EU se zvláštním důrazem na sdílené řízení z hlediska auditu a kontroly (2020/2221(INI))**

(2022/C 251/03)

Evropský parlament,

- s ohledem na články 310, 317 a 325 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (směrnice o ochraně finančních zájmů) ⁽¹⁾,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU ⁽²⁾;
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ⁽³⁾ (finanční nařízení),
- s ohledem na zprávy úřadu OLAF za rok 2019 a 2020 a na zprávy o činnosti dozorčího výboru úřadu OLAF za rok 2019 a 2020,
- s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora (EÚD) č. 01/2019 s názvem „Boj proti podvodům ve výdajích prostředků EU: je nutné přijmout opatření“,
- s ohledem na zvláštní zprávu EÚD č. 06/2019 s názvem „Boj proti podvodům ve výdajích EU na soudržnost: řídicí orgány musí posílit odhalování podvodů, reakci na ně a koordinaci“,
- s ohledem na zvláštní zprávu EÚD č. 13/2021 nazvanou „Úsilí EU v boji proti praní peněz v bankovním sektoru je rozptýlené a provádění nedostatečné“,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 28. dubna 2019 nazvané „Strategie Komise proti podvodům: další opatření na ochranu rozpočtu EU“ (COM(2019)0196) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise s názvem „Posouzení rizika podvodů“ (SWD(2019)0171),
- s ohledem na zprávu Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 3. září 2020 nazvanou „31. výroční zpráva o ochraně finančních zájmů Evropské unie – boj proti podvodům – 2019“ (zpráva o ochraně finančních zájmů) (COM(2020)0363) a doprovodné pracovní dokumenty útvarů Komise (SWD(2020)0156, SWD(2020)0157, SWD(2020)0158, SWD(2020)0159 a SWD(2020)0160),

⁽¹⁾ Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29.⁽²⁾ Úř. věst. L 156, 19.6.2018, s. 43.⁽³⁾ Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.

Středa 15. prosince 2021

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/785 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí Program Unie pro boj proti podvodům a zrušuje nařízení (EU) č. 250/2014⁽⁴⁾,
 - s ohledem na nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce⁽⁵⁾,
 - s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1798 ze dne 23. října 2019 o jmenování evropského nejvyššího žalobce Úřadu evropského veřejného žalobce⁽⁶⁾,
 - s ohledem na čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii a na Protokol (č. 2) o používání zásad subsidiarity a proporcionality,
 - s ohledem na zprávu Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) za rok 2019 nazvanou „Fraud and corruption in European Structural and Investment Funds – a spotlight on common schemes and preventive actions“ (Podvody a korupce v evropských strukturálních a investičních fondech se zaměřením na společné programy a preventivní opatření)⁽⁷⁾,
 - s ohledem na pokyny k vnitrostátním strategiím boje proti podvodům zveřejněné dne 13. prosince 2016, které vypracovala pracovní skupina složená z odborníků z členských států, řízená a koordinovaná oddělením pro předcházení podvodům, podávání zpráv a analýzu v rámci Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF)⁽⁸⁾,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 14. dubna 2021 nazvané „Strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025“ (COM(2021)0170),
 - s ohledem na studii nazvanou „The Impact of Organised Crime on the EU's Financial Interests“ (Dopad organizované trestné činnosti na finanční zájmy EU), kterou dne 7. července 2021 zveřejnilo generální ředitelství pro vnitřní politiky Evropského parlamentu,
 - s ohledem na balíček čtyř legislativních návrhů Komise na harmonizaci pravidel EU pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AML/CFT), který byl zveřejněn dne 20. července 2021,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 7. července 2021 o ochraně finančních zájmů EU – boj proti podvodům – výroční zpráva za rok 2019⁽⁹⁾,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0330/2021),
- A. vzhledem k tomu, že finanční a hospodářská trestná činnost zahrnuje korupci, podvody, nátlak, násilí, tajné dohody, obstrukce a zastrahování za účelem dosažení nespravedlivého zisku, skrývání peněz z nelegálních zdrojů prostřednictvím praní peněz, které jsou případně využívány k dalším nezákonným účelům, včetně financování terorismu;
- B. vzhledem k tomu, že podle EÚD není předcházení podvodům věnována dostatečná pozornost a Komise postrádá komplexní informace o rozsahu, povaze a příčinách podvodů;

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 110.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 274, 28.10.2019, s. 1.

⁽⁷⁾ <https://www.oecd.org/gov/ethics/prevention-fraud-corruption-european-funds.pdf>

⁽⁸⁾ <https://ec.europa.eu/sfc/sites/default/files/EN-ORI-General%20Guidelines%20on%20National%20Anti-Fraud%20Strategies%20ARES%282016%296943965.pdf>

⁽⁹⁾ Přijaté texty, P9_TA(2021)0337.

Středa 15. prosince 2021

- C. vzhledem k tomu, že v EU roste počet aktivních organizovaných zločineckých skupin, které mají často přeshraniční dosah; vzhledem k tomu, že se jedná o stále složitější fenomén, který zahrnuje nové nezákonné trhy a nové formy působení vyplývající z globalizace a rozvoje nových technologií; vzhledem k tomu, že zvláště aktivně se evropských finančních prostředků v jednotlivých členských státech snaží zmocnit organizace mafiánského typu;
- D. vzhledem k tomu, že díky technologiím, které přinášejí nové možnosti pro odhalování a monitorování trestné činnosti, se činnost vyšetřovatelů zefektivňuje a je možné koncipovat inteligentnější donucovací opatření;

Finanční prostředky EU dotčené organizovanou trestnou činností

1. zdůrazňuje, že organizovaná trestná činnost vykazuje vysoký stupeň infiltrace do sociálních, hospodářských, finančních, podnikatelských a správních struktur členských států, jakož i schopnost prát v legální ekonomice obrovské příjmy z trestné činnosti, včetně té, jež byla spáchána proti finančním zájmům EU, což představuje vážnou hrozbu pro svobodu občanů EU; zdůrazňuje, že na základě výše uvedeného organizovaná trestná činnost představuje vážnou hrozbu pro demokracii a právní stát a že boj proti korupci a pronikání organizované trestné činnosti do legální ekonomiky má zásadní význam pro zajištění rovného postavení před zákonem, ochranu práv a dobrých životních podmínek občanů, předcházení zneužívání a zajištění odpovědnosti osob zastávajících veřejnou funkci; domnívá se, že je žádoucí společná a koordinovaná reakce EU a jejích členských států;

2. konstatuje, že oblastí, v níž jsou škody napáchané organizovanou trestnou činností obzvláště významné, jsou podvody v oblasti příjmů, včetně celních podvodů; konstatuje, že tyto podvody jsou podstatnou součástí podvodů v oblasti příjmů; konstatuje, že tento druh podvodu často spočívá v padělání dovozních prohlášení, používání padělaných dokladů pro celní prohlášení a nepravdivé deklaraci původu zboží za účelem obcházení antidumpingových cel EU; konstatuje, že EÚD nedávno upozornil na nedostatky v právních předpisech v oblasti celních kontrol a jejich uplatňování, které vedou k nedostatečné harmonizaci, posuzování rizik a výměně informací mezi Uníí a členskými státy; je znepokojen tím, že to organizovaným zločineckým skupinám umožňuje využívat slabých míst stávajícího systému a podvodně připravovat Unii a její členské státy o příjmy; konstatuje, že celní podvody rovněž často spočívají ve vykazování nižší hodnoty zboží dováženého do EU, díky čemuž se podvodníci mohou vyhnout placení vyšších sazeb dovozního cla; konstatuje, že systémy podhodnocování, které úřad OLAF vyšetřoval v posledních letech, se týkají především zboží dováženého z Číny; vítá práci úřadu OLAF při vyšetřování těchto případů, která snížila odhadované ztráty rozpočtu EU z více než 1 miliardy EUR v roce 2017 na 180 milionů EUR v roce 2020⁽¹⁰⁾; zdůrazňuje, že navzdory tomuto pozitivnímu vývoji musí úsilí v boji proti podvodům postaveným na podhodnocování pokračovat, neboť systémy podvodů se mění a vznikají nové vzorce, zejména v oblasti elektronického obchodu;

3. konstatuje, že další významnou složku podvodů v oblasti příjmů tvoří podvody s daní z přidané hodnoty (DPH); konstatuje, že podvody v oblasti DPH jsou definovány jako vyhýbání se placení DPH nebo podvodné požadování vrácení DPH od vnitrostátních orgánů v návaznosti na nezákonný řetězec transakcí; konstatuje, že nejčastějšími formami podvodů v oblasti DPH jsou podvody na bázi chybějícího obchodníka uvnitř Společenství, podvody v oblasti elektronického obchodu a podvody v rámci celního režimu 42; poukazuje na to, že mezi nejvíce ohrožená odvětví v oblasti DPH patří odvětví paliv, protože zločinecké sítě zneužívají pravidla pro osvobození od DPH a cenové rozdíly mezi různými druhy pohonných hmot, což vede ke značným ztrátám na daňových příjmech; je znepokojen skutečností, že bylo prokázáno, že zločinecké skupiny si v souvislosti s podvody v oblasti DPH vyměňují znalosti, informace a poznatky, přičemž ve velké míře využívají nové technologie, alternativní kryptoměny a nedostatky v zákonných obchodních strukturách s cílem posílit a zatajit svou trestnou činnost a generovat z podvodů v oblasti DPH zisky ve výši mnoha miliard EUR; zdůrazňuje skutečnost, že podle posouzení hrozeb závažné a organizované trestné činnosti v Evropské unii (SOCTA) za rok 2021 provedeného Europolem se podvodů v oblasti DPH dopouštějí lidé, kteří dobře znají systém DPH, právní předpisy a daňové postupy; vyjadřuje politování nad systémovými nedostatky stávajícího systému DPH uvnitř Společenství a nad nedostatečnou výměnou informací mezi členskými státy;

4. vyjadřuje politování nad tím, že na výdajové straně rozpočtu Unie představují oblast dotčenou podvody dotace; s hlubokým znepokojením konstatuje, že podle zpráv Europolu se počet takových případů v průběhu let neustále zvyšuje; konstatuje, že k podvodům s dotacemi dochází v mnoha oblastech výdajů EU, jako je zemědělská politika, politika soudržnosti, výzkum a vývoj a environmentální politika; se znepokojením konstatuje, že podvodné žádosti o granty

⁽¹⁰⁾ Zpráva úřadu OLAF za rok 2020.

Středa 15. prosince 2021

a veřejné zakázky EU se obvykle zakládají na nepravdivých prohlášeních, zprávách o pokroku a fakturách; poukazuje na to, že mnoho těchto podvodných činností provádějí organizované zločinecké skupiny, včetně gangů mafiánského typu;

5. konstatuje, že organizovaná trestná činnost může kromě zjevné hrozby pro veřejný pořádek a bezpečnost vyplývající z projevů násilí typických pro zločinecké organizace způsobovat i stejně závažné problémy v podobě pronikání do legálního hospodářství a s tím souvisejícího jednání, které korumpuje veřejné činitele, což následně vede k pronikání do institucí a veřejné správy; opakuje svou výzvu, aby se EU bezodkladně stala řádným členem Skupiny států proti korupci (GRECO); zdůrazňuje, že je nezbytné poskytnout dostatečné zdroje pro soudní systém a soudržným způsobem využívat všechny dostupné nástroje ve všech členských státech k odhalování a potírání podvodů a finanční i hospodářské trestné činnosti;

6. zdůrazňuje, že společná zemědělská politika (SZP) je největší položkou rozpočtu EU, která představuje 31 % celkových rozpočtových výdajů na období 2021–2027; zdůrazňuje, že řádně fungující systémy kontroly SZP na unijní a vnitrostátní úrovni mají klíčovou úlohu při zajišťování účinné ochrany finančních zájmů EU a jejich občanů před zneužíváním finančních prostředků EU; bere na vědomí mimořádný dopad organizované trestné činnosti na zneužívání prostředků SZP; znovu vyjadřuje znepokojení nad tím, že stávající struktura dotací ze SZP motivuje k zabírání půdy zločineckými a oligarchickými strukturami; zdůrazňuje, že oligarchické struktury jsou pro SZP finančně stejně škodlivé jako organizované zločinecké skupiny, nebo dokonce škodlivější a že identifikace těchto struktur má pro ochranu skutečných zemědělců zásadní význam; zdůrazňuje, že zemědělci musí být chráněni před zastrahováním ze strany zločineckých gangů, které se snaží získat dotace na jejich půdu; zdůrazňuje, že omezená transparentnost ve spojení s korupcí umožňuje zločineckým organizacím jejich počínání skrývat a brání tomu, aby se finanční prostředky EU dostaly k zamýšleným příjemcům; opakuje, že v tomto ohledu je nezbytné vytvořit na úrovni Unie řádné právní nástroje namířené proti zabírání půdy a umožnit účinné sdílení informací; důrazně opakuje, že je třeba zlepšit spolupráci mezi Komisí a členskými státy;

7. zdůrazňuje, že vytvoření centralizované interoperabilní databáze se standardizovanými a kvalitními údaji uvádějící přímé a konečné příjemce dotací EU má zásadní význam pro identifikaci podvodníků, zločineckých sítí a oligarchických struktur a pro to, aby se jim zabránilo ve zneužívání finančních prostředků EU; zdůrazňuje, že tato databáze by výrazně posílila schopnost donucovacích orgánů získávat zpět zneužitě finanční prostředky; zdůrazňuje, že má-li být taková databáze vytvořena, musí se zlepšit interoperabilita mezi stávajícími vnitrostátními a unijními databázemi; vyzývá Komisi a členské státy, aby spolupracovaly na vytvoření takové centralizované databáze v souladu s rozhodnutími Evropského soudního dvora; zdůrazňuje, že informace musí být dostatečně kvalitní a musí být k dispozici ve standardizovaném formátu, aby jejich výměna a slučování mohly probíhat automatizovaně; zdůrazňuje, že příjemci musí mít jedinečný identifikační kód, který zajistí jejich sledovatelnost v různých členských státech a fondech, a to nezávisle na způsobu řízení; zdůrazňuje, že využívání nových technologií, jako jsou komplexní digitální katastry nemovitostí, má zásadní význam pro posílení transparentnosti, účinného shromažďování údajů a zmírňování rizik, což v konečném důsledku omezuje příležitosti podvodníků; vítá úsilí Komise o širší využívání těchto technologií a vyzývá všechny členské státy, aby urychlily zavádění těchto řešení; poukazuje na to, že je zapotřebí zintenzivnit kontroly ze strany Komise nebo příslušných agentur, včetně kontrol hospodářských zvířat, a to zejména pokud jde o finanční prostředky přidělené na počet hospodářských zvířat, jejichž skutečná existence musí být řádně ověřena;

8. poukazuje na to, že koncentrace podpory zemědělských příjmů je způsobena především přímými platbami na plochu; zdůrazňuje, že je potřebná cílenější podpora a lepší rovnováha mezi velkými a malými příjemci na úrovni členských států; vyjadřuje politování nad tím, že stanovení stropů je v nové SZP i nadále dobrovolné; vyzývá členské státy, aby v rámci nové SZP používaly různé redistribuční nástroje jako opatření proti zneužívání zemědělských fondů a k jejich spravedlivějšímu rozdělování; kritizuje skutečnost, že na mimořádném zasedání Evropské rady v červenci 2020 se členské státy jednostranně rozhodly nezavést maximální částky pro fyzické osoby v prvním ani druhém pilíři, což předurčilo rozhodnutí v rámci třístranných jednání o reformě společné zemědělské politiky;

9. zdůrazňuje, že za zemědělské fondy EU odpovídají členské státy v rámci sdíleného řízení s Komisí; zdůrazňuje, že nový model provádění a nové národní strategické plány mohou být příležitostí k tomu, aby členské státy a Komise posílily kontroly v oblasti rozdělování a správy finančních prostředků, pokud mají členské státy zavedeny účinné řídicí a kontrolní

Středa 15. prosince 2021

systemy, a k tomu, aby se zvýšilo povědomí orgánů odpovědných za udělování grantů o možnostech podvodu; zdůrazňuje, že zásada jednotného auditu by měla pomoci zmírnit tlak na zemědělce a že kontroly by neměly vést ke zbytečné nebo dodatečné administrativní zátěži pro malé a střední zemědělce; v této souvislosti zdůrazňuje význam komunikace mezi evropskými donucovacími orgány a orgány odpovědnými za uvolňování finančních prostředků, aby se předem zajistila maximální informovanost o možných podvodech;

10. vyzývá Komisi, aby zvyšovala informovanost členských států o organizované trestné činnosti, pokud jde o daňové úniky, korupci a nezákonné praktiky (jako jsou tzv. „smlouvy do kapsy“) v souvislosti s pozemkovými transakcemi, a aby je v boji proti této trestné činnosti podporovala;

11. domnívá se, že je třeba vynaložit veškeré úsilí k zajištění toho, aby nový model provádění SZP nevedl ke snížení míry čerpání prostředků SZP ze strany konečných příjemců v důsledku neúmyslných chyb, nedostatečné transparentnosti pravidel nebo nedostatečné informovanosti, zejména v počátečním období provádění;

12. zdůrazňuje, že k tomu, aby se zabránilo zneužívání prostředků ze zemědělských fondů EU, je potřebný specificky přizpůsobený systém pro předcházení podvodům; poukazuje na to, že ačkoli se počet podvodů v posledních letech výrazně snížil, měla by opatření proti podvodům nadále představovat významnou prioritu pro EU i členské státy; zdůrazňuje, že finanční prostředky EU musí být včas získávány zpět, a vítá ustanovení horizontálního nařízení o SZP o přiměřených sankcích jakožto účinném odrazujícím prostředku;

13. konstatuje, že úřad OLAF je odpovědný za boj proti podvodům v oblasti plateb v rámci SZP a že se tak děje na základě informací od členských států nebo na základě oznámení dotčených občanů, kteří následně mohou být vystaveni odvetným opatřením; dále zdůrazňuje, že případy úřadu OLAF jsou vysoce důvěrné a po uzavření nejsou široce medializovány; vyzývá proto k ochraně oznamovatelů a k tomu, aby orgány pro vyšetřování podvodů v členských státech sdílely osvědčené postupy v této oblasti;

14. zdůrazňuje, že je třeba sledovat zemědělské platební agentury v členských státech a zajistit jejich formální i neformální nezávislost a uvést jejich činnost do souladu s pravidly EU, přičemž k lepšímu systému kontroly by měly mimo jiné přispívat inspekce na místě;

15. zdůrazňuje, že finanční nařízení, a zejména jeho článek 61, musí být dodržováno a prováděno ve všech členských státech a musí se vztahovat na všechny platby z fondů EU, včetně přímých plateb pro zemědělství;

16. naléhavě vyzývá Komisi, aby navrhla vytvoření centralizovaného celounijního mechanismu pro podávání stížností, který by podporoval osoby, které se potýkají s nespravedlivým zabíráním půdy a zastrahováním ze strany zločineckých organizací, a poskytl jim možnost rychle podat stížnost Komisi;

17. vyzývá členské státy, aby urychleně provedly směrnici (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie⁽¹¹⁾ (směrnice o oznamovatelích), a aby do procesu provádění zahrnuly právní záruky pro jednotlivce a nezávislé subjekty, které odhalují korupci, včetně novinářů, oznamovatelů, nezávislých sdělovacích prostředků a protikorupčních nevládních organizací; vyzývá všechny členské státy, aby vytvořily komplexní rámce ochrany oznamovatelů; opakuje, že tento požadavek je naléhavý vzhledem ke zprávám o stále častějších fyzických útocích na novináře, nárůstu počtu strategických žalob proti účasti veřejnosti a používání právních předpisů pro oblast bezpečnosti přijatých ve zrychleném řízení v některých členských státech, kterými se kriminalizuje zveřejňování snímků nebo údajů týkajících se pracovníků donucovacích orgánů, a dochází tak k blokování novinářské práce a omezování odpovědnosti vnitrostátních orgánů;

18. se znepokojením konstatuje, že Komise a úřad OLAF označily podvody při veřejných nabídkových řízeních a zadávání veřejných zakázek za hlavní trend mezi pachateli podvodů; konstatuje, že koluzní dohody mezi jednotlivci a organizacemi, používání falešných faktur, vytváření falešných společností a dokumentů a zneužívání finančních prostředků k jiným než původním účelům jsou běžné způsoby, jak mařit postupy zadávání veřejných zakázek; poukazuje na to, že podvody jsou často páčány na nadnárodní úrovni a mohou se týkat několika zemí (v EU i mimo ni), což ztěžuje jejich identifikaci a likvidaci; vyjadřuje politování nad tím, že v mnoha členských státech neexistují žádné zvláštní právní předpisy proti organizované trestné činnosti; zdůrazňuje, že včasná spolupráce mezi vnitrostátními donucovacími orgány je klíčovým prvkem účinné reakce na nadnárodní trestnou činnost; vyzývá příslušné evropské a vnitrostátní orgány, aby

(11) Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17.

Středa 15. prosince 2021

zlepšily interoperabilitu svých systémů, usnadnily včasnou výměnu informací a posílily spolupráci a společné operace v boji proti nadnárodnímu organizovanému zločinu; žádá proto, aby byla posílena nadnárodní povaha boje proti podvodům a harmonizace trestněprávních předpisů členských států za účelem boje proti organizované trestné činnosti, což má zásadní význam; vybízí Komisi, aby vypracovala společný rámec pravidel, který by členskými státy umožnil předávat trestní řízení jinému členskému státu, aby se zabránilo souběžným vyšetřováním;

19. konstatuje, že pandemie COVID-19 vytváří pro pachatele podvodů a organizovanou trestnou činnost nové příležitosti; se znepokojením konstatuje, že Europol zaznamenal nárůst trestné činnosti související s koronavirem v podobě kyberkriminality, podvodů a padělání, např. pokud jde o zdravotnický materiál a osobní ochranné prostředky; připomíná pokusy o podvody a falešné nabídky očkovacích látek, které odhalily země EU, jako jeden z mnoha příkladů škodlivého jednání, při kterém se podvodníci snažili prodat více než 1,1 miliardy dávek očkovacích látek v celkové hodnotě přesahující 15,4 miliardy EUR; zdůrazňuje, že hrozba nezákonného prodeje padělaných digitálních certifikátů COVID-19 rychle roste, přičemž v několika členských státech již byla odhalena řada takových případů;

20. je znepokojen posouzením v rámci zprávy o ochraně finančních zájmů, která konstatuje, že v roce 2019 odhalilo sedm členských států podvody v souvislosti se zdravotní infrastrukturou a že právě zdravotní infrastruktura byla porušováním pravidel pro zadávání veřejných zakázek obzvláště zasažena; poukazuje na to, že tyto problémy mohla ještě zhoršit odkázanost na postupy zadávání veřejných zakázek v mimořádné situaci v souvislosti s krizí COVID-19; zdůrazňuje, že postupy pro mimořádné situace musí dodržovat stejné standardy transparentnosti a odpovědnosti jako běžné postupy; vyzývá Komisi a orgány členských států, aby tyto postupy doplnily využíváním nástrojů ke zmírnování rizik se zaměřením na prevenci, jakož i prostřednictvím komplexních následných kontrol a dohledu;

21. je mimořádně znepokojen tím, že dle očekávání Europolu vytvoří recese po pandemii nové příležitosti pro organizovanou trestnou činnost; varuje, že jelikož organizovaná trestná činnost se přesouvá tam, kde jsou peníze, skýtá bezprecedentní nárůst výdajů EU v souvislosti s plánem na podporu oživení NextGenerationEU významný potenciál pro zneužívání finančních prostředků ze strany organizovaného zločinu; zdůrazňuje, že tomuto bezprecedentnímu zvýšení výdajů musí odpovídat zdroje přidělené příslušným orgánům, které tvoří unijní a vnitrostátní rámce pro boj proti korupci, podvodům a organizované trestné činnosti; v této souvislosti připomíná, že používání nových technologií, jako jsou databáze Arachne a systém včasného odhalování rizik a vylučování hospodářských subjektů (EDES), by se mělo stát povinným prvkem plnění rozpočtu EU; znovu vyzývá Radu, aby souhlasila s přidáním 40 auditorůvých míst v EÚD, a připomíná svou výzvu adresovanou úřadu OLAF a Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO), aby zajistily přidělení dostatečných zdrojů na odhalování a stíhání trestné činnosti zaměřené na nástroj NextGenerationEU;

22. zdůrazňuje, že organizované zločinecké skupiny, zejména pachatelé mafiánského typu, se již v minulosti zaměřovaly na energii z obnovitelných zdrojů; varuje, že vzhledem k tomu, že zločinecké organizace již v této oblasti působí, mohou se snadno zmocnit finančních prostředků určených na ekologickou transformaci, které představují významnou část prostředků NextGenerationEU;

23. se znepokojením bere na vědomí existenci zprostředkovatelů organizované trestné činnosti, jako jsou praní peněz, kyberkriminalita, podvody s doklady, korupce, falešné registrace a využívání krycích společností; zdůrazňuje, že tyto praktiky mají dopad na schopnost orgánů účinně sledovat, zda jsou finanční prostředky EU vynakládány tak, jak bylo zamýšleno;

Odhady finančního dopadu organizované trestné činnosti

24. je znepokojen skutečností, že úkol spočívající v odhadování rozsahu a závažnosti dopadu organizované trestné činnosti na rozpočet EU byl opakovaně vyhodnocen jako krajně obtížný, či dokonce nemožný, mimo jiné z důvodu odlišných definic organizované trestné činnosti v členských státech a neexistenci spolehlivých odhadů, pokud jde o posouzení situace, což komplikuje úsilí o koordinaci opatření a vyšetřování a stíhání těchto případů; vyjadřuje politování nad tím, že Komise ani vnitrostátní orgány nemají přehled o rozsahu, povaze a příčinách podvodů a dosud neprovedly žádné důsledné posouzení neodhalených podvodů; zdůrazňuje, že nedostatek spolehlivých odhadů brání přesnému posouzení situace, což představuje překážku v boji proti organizované trestné činnosti; vyzývá příslušné vnitrostátní orgány, aby zlepšily shromažďování údajů a zvýšily spolehlivost údajů předávaných Komisi; vyzývá Komisi, aby koordinovala činnost orgánů členských států a spolupracovala s nimi s cílem provést komplexní celounijní posouzení skutečného rozsahu, povahy a příčin podvodů, do něhož by byly zapojeny příslušné agentury EU i partneři ze zemí sousedících s EU;

Středa 15. prosince 2021

25. konstatuje, že zpráva o ochraně finančních zájmů za rok 2019 zahrnovala 514 podvodných nesrovnalostí na straně výdajů v hodnotě 381,4 milionu EUR a 425 podvodných nesrovnalostí na straně příjmů v celkové výši 79,7 milionu EUR; zdůrazňuje, že tato čísla nezachycují skutečný rozsah podvodů, který je pravděpodobně výrazně větší; dále zdůrazňuje, že ne všechny podvody jsou páchany organizovanými zločineckými skupinami, zejména na straně výdajů, kde podvody často páchají jednotlivci nebo jednotlivé společnosti a mohou do nich být zapojeny dokonce i osoby ve vysokých veřejných funkcích nebo vládní úředníci;

26. konstatuje, že podle nedávných studií se míra pronikání organizované trestné činnosti do zadávání veřejných zakázek EU pohybuje mezi 2,7 a 3,6 % celkových výdajů; vyjadřuje politování nad tím, že to z toho vyplývá, že v období 2014–2020 mohlo být z Fondu soudržnosti EU v důsledku organizované trestné činnosti zpronevěřeno 1,9 až 2,6 miliardy EUR; konstatuje, že spolehlivost těchto odhadů je s ohledem na nedostatek dostupných údajů sice omezená, přesto však ukazují na závažnost tohoto problému;

27. se znepokojením zdůrazňuje, že korupce je nedílnou součástí téměř veškeré činnosti zločineckých organizací a představuje závažnou hrozbu pro finanční zájmy EU, přičemž odhadovaná ztráta HDP se pohybuje v rozmezí 170 miliard EUR až 990 miliard EUR a náklady pro EU přesahují 5 miliard EUR ročně, a to jen na část rozpočtu týkající se veřejných zakázek ⁽¹²⁾;

28. vyjadřuje politování nad tím, že podle odhadů Europolu dochází ročně ke ztrátě 40 až 60 miliard EUR, které získávají organizované zločinecké skupiny prostřednictvím specifické formy podvodu v oblasti DPH, konkrétně podvodu na bázi chybějícího obchodníka uvnitř Společenství (MTIC); poukazuje na to, že většinu ztrát na DPH nesou členské státy, neboť do rozpočtu EU se odvádí pouze 0,3 % vybrané DPH; zdůrazňuje však, že vlastní zdroje z DPH představovaly v roce 2019 11,97 % celkových rozpočtových příjmů EU, což znamená, že ztráty na DPH způsobené zločineckými organizacemi mají na příjmy EU vážný dopad;

Opatření v oblasti auditu a kontroly namířená proti organizované trestné činnosti

29. lituje, že Komise zjistila nedostatky ve svém sběru a analýze údajů v boji proti podvodům, v používání systémů pro podávání zpráv (jako jsou EDES a Arachne) členskými státy a v rámci toku informací; konstatuje, že právní předpisy EU týkající se výměny informací o přeshraniční trestné činnosti byly aktualizovány teprve nedávno a nevztahují se na všechny příslušné orgány, což brání účinné výměně informací mezi orgány EU a členskými státy;

30. považuje směrnici o ochraně finančních zájmů za důležitý krok k ochraně rozpočtu EU, neboť stanoví společnou definici trestných činů a zneužívání finančních prostředků a harmonizuje sankce za trestné činy poškozující finanční zájmy EU; oceňuje, že směrnice stanoví jasné postupy podávání zpráv a vyšetřování, definuje monitorování rámce pro řízení rizika podvodů a podporuje využívání informací, databází a datové analýzy členskými státy; vítá nedávné hodnocení Komise týkající se provádění směrnice o ochraně finančních zájmů a skutečnost, že všechny členské státy oznámily úplné provedení směrnice o ochraně finančních zájmů ⁽¹³⁾; je však znepokojen tím, do jaké míry byla směrnice provedena ve vnitrostátním právu; připomíná, že Komise v několika členských státech zjistila problémy s jejím dodržováním; konstatuje, že tyto otázky se týkají mimo jiné definice trestných činů („podvody poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie“, „praní peněz“, „korupce“, „zpronevěra“), odpovědnosti právnických a fyzických osob a sankcí vůči nim a povinnosti členských států každoročně předkládat Komisi statistické údaje; naléhavě vyzývá členské státy, aby své vnitrostátní právní předpisy plně sladily s požadavky směrnice o ochraně finančních zájmů, a Komisi, aby bedlivě sledovala, zda členské státy tyto předpisy dodržují, jelikož správné provedení ve vnitrostátním právu je klíčové k tomu, aby úřad EPPO mohl provádět účinná vyšetřování a stíhání; naléhavě vyzývá Komisi, aby přijala veškerá nezbytná opatření k zajištění správného a komplexního provedení ve vnitrostátním právu včetně možného řízení o nesplnění povinnosti;

⁽¹²⁾ RAND Europe, 2016, *The Cost of Non-Europe in the area of Organised Crime and Corruption: Annex II: Corruption (Náklady vyplývající z neexistence společného evropského postupu v oblasti organizované trestné činnosti a korupce: Příloha II: Korupce)*.

⁽¹³⁾ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o provádění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím finanční zájmy Unie (COM(2021)0536).

Středa 15. prosince 2021

31. vítá zřízení úřadu EPPO, který má mandát vyšetřovat, stíhat a předkládat soudu trestné činy ohrožující rozpočet EU, a je tak důležitým nástrojem v boji proti podvodům a organizované trestné činnosti v EU; žádá, aby byl úřad EPPO efektivně financován a byly mu přiděleny náležité lidské zdroje; považuje úlohu úřadu EPPO za obzvláště slibnou v boji proti přeshraniční trestné činnosti související s rozpočtem Unie, neboť vnitrostátní orgány jsou při trestním stíhání omezeny svými hranicemi a jiné subjekty EU (např. Eurojust, Europol a OLAF) nemají požadované pravomoci v oblasti vyšetřování a stíhání; konstatuje, že mandát úřadu EPPO je vymezen ve směrnici o ochraně finančních zájmů a zahrnuje boj proti podvodům poškozujícím výdaje a příjmy EU, podvodům v oblasti DPH, praní peněz, korupci a účasti ve zločineckých organizacích; zdůrazňuje, že tato témata mají v boji proti organizované trestné činnosti zásadní význam, a věří, že úřad EPPO bude proto účinným nástrojem pro boj proti zločineckým organizacím, které mají dopad na rozpočet EU; vyjadřuje politování nad tím, že pět členských států se k EPPO dosud nepřipojilo, a vyzývá je, aby přijaly opatření nezbytná pro přistoupení k tomuto úřadu; vyzývá Komisi, aby mezitím posílila svůj dohled nad těmito členskými státy; vyjadřuje politování nad nedostatkem nominací evropských pověřených žalobců, zejména ze strany Slovinska, a nad značným zpožděním v mnoha dalších členských státech; zdůrazňuje, že se tím významně omezuje účinnost a účelnost celoevropského boje proti přeshraniční trestné činnosti;

32. zdůrazňuje, že je třeba lépe řešit trestné činy proti životnímu prostředí, které mají přeshraniční rozměr a ohrožují biologickou rozmanitost a přírodní zdroje, jako je nezákonný obchod s rostlinami a živočichy, nezákonná těžba dřeva a obchodování s ním a nezákonné obchodování s odpady; vyzývá Komisi, aby navrhla rozšíření mandátu úřadu EPPO tak, aby se vztahoval i na přeshraniční trestné činy proti životnímu prostředí;

33. vyjadřuje politování nad tím, že plán pracovních míst úřadu EPPO, který připravila Komise, mu neumožňuje účinně plnit jeho mandát; zdůrazňuje, že k tomu, aby úřad EPPO mohl plnit svůj hlavní úkol – bojovat proti přeshraniční trestné činnosti, která má dopad na unijní rozpočet, potřebuje dostatečný počet zaměstnanců; vyjadřuje politování nad tím, že úřad EPPO není v současné době vybaven dostatečným počtem analytiků případů a finančních vyšetřovatelů na podporu činnosti evropských pověřených žalobců v trestním řízení; vyjadřuje politování nad tím, že provozní zaměstnanci úřadu EPPO se v současné době zaměřují především na registraci případů, a nikoli na jejich stíhání; vyjadřuje politování nad tím, že úřad EPPO uvedl, že trpí naléhavým nedostatkem kvalifikovaných právních a IT odborníků i administrativních pracovníků, kteří by zajistili hladké fungování úřadu; zdůrazňuje, že kromě 2 000 případů, které ročně vyřídí, se musí úřad EPPO zabývat více než 3 000 nahromaděnými nevyřízenými případy; je znepokojen tím, že vzhledem k bezprecedentním částkám uvolněným prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost a k urychlení postupů zadávání veřejných zakázek během krize COVID-19 se pracovní zátěž úřadu EPPO v nadcházejících letech ještě zvýší; zdůrazňuje, že plán pracovních míst vypracovaný Komisí pro úřad EPPO na rok 2022 nedostačuje k nápravě nedostatků, které úřad zjistil; zdůrazňuje, že pokud bude úřad EPPO plně funkční, jeho přínosy pro ochranu rozpočtu EU převýší jeho náklady; důrazně vyzývá Komisi, aby zvýšila rozpočet a počet kvalifikovaných pracovníků, které má úřad EPPO k dispozici, aby mohl plně využívat svého potenciálu v boji proti trestné činnosti;

34. vítá sdělení Komise o strategii EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025 a její zaměření na podporu účinné a včasné výměny informací mezi orgány EU a členskými státy, například prostřednictvím lepší interoperability mezi informačními systémy EU a zajištěním propojení s příslušnými databázemi v jednotlivých členských státech; oceňuje závazek Komise zjednodušit spolupráci v oblasti vymáhání práva a plně rozvinout potenciál stávajících nástrojů, jako je evropská multidisciplinární platforma pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT); vítá záměr Komise zlepšit výměnu informací a spolupráci mezi Europolem, Eurojustem a zeměmi mimo EU;

35. vítá, že se Komise zaměřuje na předcházení pronikání organizované trestné činnosti do legální ekonomiky, například prostřednictvím revize rámce EU pro boj proti praní peněz a stávajících protikorupčních pravidel EU; vítá skutečnost, že Komise dbá na to, aby prosazování práva odpovídalo digitálnímu věku;

36. konstatuje, že kvůli praní peněz zůstávají zisky pachatelů trestné činnosti neodhaleny a že samo nabízení služeb v oblasti praní peněz se pro zločinecké organizace stalo ziskovým podnikem; zdůrazňuje, že to má významný dopad na finanční zájmy Unie a členských států, neboť šokujících 98 % odhadovaných výnosů z trestné činnosti není konfiskováno a zůstává k dispozici pachatelům trestné činnosti; domnívá se, že boj proti praní peněz má zásadní význam pro předcházení zneužívání finančních prostředků zločineckými organizacemi; je hluboce znepokojen zjištěními EÚD⁽¹⁴⁾, že opatření EU,

(14) Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 13/2021: „Úsilí EU v boji proti praní peněz v bankovním sektoru je roztržité a provádění nedostatečné“.

Středa 15. prosince 2021

kteřá mají bránit praní peněz, jsou roztržštěná a špatně koordinovaná, že stávající právní rámec je nekonzistentní a ne všechny členské státy jej provedly ve vnitrostátním právu a že této skutečnosti mohou pachatelé trestných činů zneužívat; oceňuje Komisi za nový legislativní balíček, jehož cílem je revize rámce AML/CTF, neboť se jedná o jednotný soubor pravidel, který představuje významný krok vpřed v boji proti praní peněz a umožní jednotné uplatňování právních předpisů AML/CTF;

37. vítá zejména návrh na vytvoření nové agentury EU, Orgánu pro boj proti praní peněz (AMLA), a zdůrazňuje, že má-li být AMLA plně funkční, musí mít k dispozici odpovídající lidské a finanční zdroje; vyjadřuje politování nad tím, že zřízení orgánu AMLA se očekává až v roce 2023 a že bude plně funkční až v roce 2026; zdůrazňuje, že stávající otázky týkající se AML/CTF jsou naléhavé povahy a vyžadují okamžité kroky; vyzývá Komisi, aby předtím, než bude orgán AMLA plně funkční, předkládala konkrétní opatření k řešení stávajících problémů;

38. dále vítá nové návrhy Komise týkající se kryptoaktiv, což je do značné míry neregulované odvětví široce využívané organizovaným zločinem, kdy jsou na trhu s kryptoměny beztrestně přesouvány velké toky nezákonně získaných peněz; připomíná, že anonymita, která některé kryptoměny obklopuje, vede k tomu, že jsou stále častěji využívány pro nezákonné činnosti; vyzývá členské státy, aby vybízely společnosti zabývající se kryptoměny k používání analytických nástrojů pro účely posuzování možné trestné činnosti v souvislosti s místem určení a adresami příjemců a zajistily, aby ve chvíli, kdy budou uživatelé kryptoměny převádět na reálnou měnu, tyto společnosti plně uplatňovaly právní předpisy proti praní peněz; zdůrazňuje, že kryptoměny musí podléhat stejným orgánům dohledu jako tradiční měny;

39. konstatuje, že finanční zpravodajské jednotky hrají při odhalování přeshraničních případů praní peněz a financování terorismu významnou úlohu; konstatuje, že v EU působí finanční zpravodajské jednotky na vnitrostátní úrovni a že Komise považuje koordinaci a výměnu informací mezi vnitrostátními finančními zpravodajskými jednotkami za nedostatečnou⁽¹⁵⁾; vyjadřuje politování nad tím, že existují rozdíly v množství a typu údajů, které si finanční zpravodajské jednotky mezi sebou vyměňují; konstatuje, že to brání jejich vzájemné spolupráci, což má negativní dopad na jejich schopnost včas odhalovat a potírat přeshraniční trestnou činnost;

40. vyjadřuje politování nad tím, že jednotlivé členské státy uplatňují v boji proti organizované trestné činnosti značně odlišné přístupy, pokud jde o právní předpisy, strategie a operační kapacitu; konstatuje, že to je částečně způsobeno rozdílnou mírou přijímání a provádění právních předpisů EU; zdůrazňuje zejména rozdílnou úlohu a schopnosti koordinačních služeb pro boj proti podvodům (AFCOS) v členských státech, což možná pramení z toho, že právní předpisy EU dostatečně přesně nedefinují jejich mandát, čímž se komplikuje koordinace na vnitrostátní i na unijní úrovni; vyjadřuje znepokojení nad tím, že na boj proti podvodům týkajícím se finančních prostředků EU obvykle není kladen tak velký důraz jako na podvody týkající se vnitrostátních výdajů; to je zdůrazněno skutečností, že více než polovina případů, které úřad OLAF vyšetřuje, není členskými státy sledována a ještě méně z nich se dostalo do fáze trestního stíhání; vyjadřuje hluboké politování nad tím, že poté, co jsou vyšetřování dokončena, některé členské státy doporučení úřadu OLAF soustavně neprovádějí a nepřijímají soudní opatření zaměřená na zpětné získání zpronevěřených finančních prostředků EU; vyzývá Komisi, aby využila svých výsad a přijala nezbytná opatření k zajištění včasného a správného provádění právních předpisů EU;

41. vyjadřuje politování nad tím, že z nedávného výzkumu vyplývá, že některé členské státy nekladou takový důraz na stíhání podvodů týkajících se finančních prostředků EU jako v případě stíhání podvodů ovlivňujících vnitrostátní výdaje; konstatuje, že ačkoli Komise členské státy vybídla k vypracování vnitrostátních strategií boje proti podvodům, učinilo tak zatím pouze 13 členských států a žádný z nich nepoužil šablonu poskytnutou Komisí; se znepokojením konstatuje, že tyto rozdíly mezi členskými státy představují překážku pro účinnou spolupráci; vyzývá proto Komisi, aby jednala rozhodněji s cílem zavést pro členské státy povinnost přijmout pravidla pro předcházení podvodům zaměřeným proti EU;

⁽¹⁵⁾ Pracovní dokument útvarů Komise SWD(2021)0190. Posouzení dopadů doprovázející balíček opatření proti praní peněz, 20. července 2021.

Středa 15. prosince 2021

Závěry

42. vyzývá Komisi, aby vypracovala společný přístup k posuzování dopadu organizované trestné činnosti na finanční prostředky EU a posoudila účinnost opatření přijatých k řešení tohoto problému ve všech členských státech; domnívá se, že včasná, úplná a účinná výměna informací je klíčová, a připomíná proto význam harmonizace definic pro získávání srovnatelných údajů ve všech orgánech EU a členských státech s cílem odhadnout dopad organizované trestné činnosti na finanční prostředky EU a přijmout rychlá protiopatření;

43. je znepokojen tím, že stávající systém rozdílných vnitrostátních přístupů brání uplatňování účinného přeshraničního přístupu k řešení tohoto problému, což pachatelům trestných činů umožňuje pokračovat v jejich činnosti, aniž by byli pohnáni k odpovědnosti; vyzývá členské státy, aby úzce spolupracovaly s orgány EU i mezi sebou a aby v boji proti organizované trestné činnosti využívaly nástrojů a služeb Unie s cílem maximalizovat výměnu údajů a usnadnit přeshraniční operace zaměřené na organizovanou trestnou činnost proti rozpočtu EU;

44. vyzývá členské státy a Komisi, aby zvážily soudržnější využívání všech dostupných nástrojů pro odhalování a potírání podvodů, zejména IT platformy Arachne a systému EDES; zdůrazňuje, že interoperabilita systémů Arachne, EDES a institucionálních a vnitrostátních databází má zásadní význam pro zajištění účinné výměny informací, jejímž cílem je předcházet podvodům poškozujícím rozpočet EU a odhalovat je; vyjadřuje politování nad tím, že systémy Arachne a EDES jsou v současné době omezeny, pokud jde o jejich rozsah, povědomí o nich a využívání ze strany členských států; v této souvislosti zdůrazňuje, že systém EDES pokrývá přímo i nepřímo spravované prostředky, nikoli však prostředky v rámci sdíleného řízení, které nicméně představují přibližně 80 % výdajů EU; vyzývá Komisi, aby rozšířila uplatňování systému EDES na prostředky v rámci sdíleného řízení; opět vyzývá Komisi, a zejména členské státy v Radě, aby zavedly povinnost používat systém Arachne; vyzývá Komisi, aby znovu posoudila rámec pro výměnu údajů mezi orgány EU a s členskými státy s cílem maximalizovat stupeň účinné výměny informací a zároveň dodržovat požadavky na ochranu údajů;

45. vyzývá Komisi, aby podporovala členské státy tím, že poskytne vnitrostátním orgánům odbornou přípravu, která by je vybavila odpovídajícími znalostmi pro využívání nástrojů, jako jsou systémy EDES a Arachne, a to co neúčinněji a v souladu se standardy EU pro oznamování; vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s členskými státy analyzovala obtíže, s nimiž se vnitrostátní orgány při používání systémů EDES a Arachne setkávají, a aby se zabývala konkrétními doporučeními a zlepšila stávající obecné pokyny a uživatelskou vstřícnost těchto nástrojů; vyjadřuje politování nad tím, že některé členské státy se staví proti využívání těchto nástrojů, neboť se obávají zvýšené byrokratické zátěže; zdůrazňuje, že budou-li tyto nástroje řádně integrovány, mohou ve skutečnosti byrokratickou zátěž snížit; vyzývá členské státy, aby přehodnotily svůj postoj k této otázce, a Komisi, aby se nadále angažovala v propagaci výhod systému EDES a Arachne pro členské státy; vyzývá k zavedení vzdělávacích programů zaměřených na boj proti praní peněz, které orgánům umožní odhalit riziko potenciálních podvodů ještě před vyplacením finančních prostředků, zejména v oblasti uplatňování zásady „poznej svého klienta“ a skrytého zapojení politicky exponovaných osob do dotací, projektů a grantů SZP;

46. považuje nařízení o společných ustanoveních⁽¹⁶⁾, které stanoví společná pravidla pro evropské strukturální a investiční fondy, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus a Fond soudržnosti, za další důležitý prvek pro předcházení zneužívání finančních prostředků EU organizovanými zločineckými skupinami;

47. zdůrazňuje, že důležitým krokem v boji proti organizované trestné činnosti je snížení její výnosnosti; v této souvislosti připomíná práci úřadu OLAF, jehož šetření představují v boji proti podvodům klíčový nástroj; vyjadřuje politování nad tím, že míra obžalob podaných na základě doporučení úřadu OLAF členskými státem je nízká a vykazuje klesající tendenci, neboť z 53 % v období 2007–2014 klesla v období 2016–2020 na 37 %; dále konstatuje, že v posledních letech nebylo vyhodnocováno, do jaké míry jsou finanční částky doporučené k vymáhání skutečně získány zpět, a že podle posledního hodnocení za roky 2002 až 2016 dosahuje míra zpětného získávání prostředků 30 %; vyzývá úřad OLAF a Komisi, aby prošetřily příčiny tohoto stavu, a členské státy, aby plnily svou zákonnou povinnost vymáhat příslušné

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

Středa 15. prosince 2021

finanční prostředky a aby úzce spolupracovaly s orgány Unie s cílem zajistit účinné vymáhání finančních prostředků zneužitých organizovanými zločineckými skupinami, jelikož šokujících 98 % odhadovaných výnosů z trestné činnosti není konfiskováno a zůstává k dispozici pachatelům trestné činnosti; vyzývá úřad OLAF, aby shromažďoval informace o míře zpětného získávání prostředků na základě svých finančních doporučení a aby tyto informace zveřejňoval ve svých výročních zprávách; domnívá se, že rozhodná opatření pro zpětné získávání finančních prostředků, a to i prostřednictvím preventivní konfiskace nebo konfiskace na majetkovém základě, mohou zločinecké organizace odradit od páchaní podvodů namířených proti EU, a mohou tedy napomoci ochraně jejích finančních zájmů; vyzývá členské státy, aby zvýšily míru konfiskace finančních prostředků spojených s podvody a kladly větší důraz na preventivní opatření; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda by bylo vhodné doplnit stávající roztržitý přístup k vymáhání majetku prostřednictvím celounijního orgánu pověřeného zajišťováním včasného a účinného vymáhání finančních prostředků EU;

48. domnívá se, že prevence podvodů a boj proti podvodům páchaným organizovanými zločineckými skupinami by měly pro řídicí, certifikační a kontrolní orgány představovat prioritu a měly by být předmětem specializovaných finančních šetření; domnívá se, že boj proti organizovaným zločineckým skupinám rovněž vyžaduje posílená pravidla a opatření týkající se zmrazování a konfiskace aktiv, včetně případného dočasného zabavení majetku v hodnotě odpovídající výnosům z trestné činnosti, aby se zabránilo převodu těchto výnosů z trestné činnosti nebo nakládání s nimi před ukončením trestního řízení; zdůrazňuje, že je naprosto nezbytné vynaložit na vymáhání podvodně získaných finančních prostředků EU veškeré úsilí; důrazně podporuje účinnější vyšetřování s cílem narušit struktury organizované trestné činnosti a zdůrazňuje, že donucovací orgány musí mít náskok před pachateli trestných činů, kteří stále častěji používají nové technologie a využívají každé příležitosti k rozšíření svých nezákonných činností on-line i off-line;

o

o o

49. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.
